

1712.

1413 d. 22 April.

Skara.

Biskop Bryniolf i Skara upplåter åt hustru Benkta Johansdotter på hennes lifstid Pilgården i Åsle i Vartofta härad derføre att hon till biskopsbolet skänkt gården Askjum i Malma socken i Viste härad.

Orig. på perg. i Sv. Riksark.

Vi Bryniulff, meth Gudz nadh biscop i Scara, kennoms meth thesso varo opno breffwe, at for thæn stora kerlek oc gawor, som wælboren quinna, husfrw Beincta Joansdotter, os oc varum epterkomandum giort oc beuist hauer i thy, at hon haur vnt och giwit os vnder biscops bordhit i Scara sin gardh i Askem, i Malma sokn liggiande, i Vista heret, til euerdhelika ægho, meth akrum oc ængium, skoghum oc allum andrum hans tillaghum, engo vndantakno, epter thy hænnæ eghit opit howdhabreff ludher oc vtuisar, hwilkit hæne Gudh løne, æn nw for thy, at hænnæ kerleker oc godhuili skal ey alstingx vforthiænter bliwa, thy lænum vi hæne van gardh i Åsle, i Vartofta heret liggiande, then mindre som Pilagardhin kallas, i hænnæ liiffs tima, swa meth vilkorom at os vardher fast oc fult hallit vm then fornempda gardh i Askem, som til forenne sakt oc vilkorat ær i breffwit. Til thessins mere visso oc vithnisbyrdh sætium vi vart incigle for thetta breff. Scriptum Scaris, anno Domini mcdxiiij^o, in vigilia pasche.

På frånsidan: De bonis in Askem.

Sigillet: Se N. 227, 1.

1713.

1413 d. 25 April.

Stockholm.

Konung Erik gifver under vissa förbehåll riddaren Thure Stensson och hans fru Brigitta allt hvad som tillfallit konungen och drottning Margareta efter riddaren Abraham Brodersson.

Orig. på perg. i Skoklosters arkiv.

Wy Erik, meth Guds nadh Danmarks, Swerighes, Norghis, Wendes oc Gotes konung oc hertugh i Pomeran, helsæ alle mæn, som thettæ breff höræ æller see, kerlica meth Gudh oc war nadh, oc kungøræ wi alle nerwærendes oc komme schulendes at for then troo tienistæ oc troscapp, som oss war ælskelighæ thienere, her Thure Stensson riddere¹⁾ her til giorth hauer oc æn her eftir meth Gudhs hiælpp troolica goræ(!) scal, swo lenge han leuer, tha hawe wy aff war serdelis nadh oc gunst vnt for:de her Thure Stensson oc hans husfrw, fruw Brigitte oc theres arffwinghe til ewerdelicht æghe alle the gotz, som her Abram Brothersson atæ then tijd han leffthe oc han rættelighe fonghet hafde oc ware kære fruw oc møther drotnig Margareta, hwes siæl Gudh haue, oc oss meth rættæ til fallen ware æftir for:de her Abram, bathæ i jorthegotz oc i bolpeningæ, æ hwat thet hælst ær æller hwr thet finnes kan, vden thet som på slottenæ war oc ær oc vden stodhernæ, som with slottene gangæ. Item ær thet oc swo at i the for:de

1) Förfalskadt till »Jönse Karlsson Rabben»; dock kan den ursprungliga texten vid noggrant betraktande upptäckas. Hvarje gång detta namn förekommer, har en dylik förfalskning egt rum.

Sv. Diplom. fr. 1401. II.

gotz ware kronegotz æller skattegotz, ther vdi scal war ræt ware vforsymeth, oc kirkæ oc kloster oc riddere oc swene oc hwo the hælst ær, som i the for:de gotz rættighed haue, tha scal man them ther vm stediæ hwes the ræt vdi haue, swo at theres ræt scal ther vdi vforsymet bliwe, oc scal Bonde Jacobssøns ræt i alle madæ vforsymet ther vdi ware pa hans husfruwes, fruw Cecilies wegne, som her Abram atæ, at nywtæ hwes han ræt vdi ær pa for:de hans husfruwes wegnæ. Oc thy forbywdhe wi alle war[e] foghete oc æmbitzmæn oc alle andre æ hwo the hælzt ære for:de her Thure Stenson æller fruw Brigitta, hans husfruw æller therra arffuinger, Bonde Jæppson æller hans husfruw, fruw Cecilie, at hindræ æller fororættæ i nokra mataæ amod thenne war nadh æfter thy, som thettæ wort opnæ breff wtwisar, vnder war konunxlicæ heffnd. Datum Stokholmis, anno Domini millesimoquadringentesimotredécimo, feria tertia pasce, nostro sub secreto presentibus appenso.

Konungens sigill vidhänger.

1714.

1413 d. 1 Maj.

Rom.

Påfven Johannes (XXIII) utfärdar stadgar och privilegier för Vadstena och öfriga birgittinerkloster. ¹⁾

Afskr. i Vadstena kl:s breffbok (A. 23) fol. 81—95.

Index. ²⁾

1. Exempcio generalis omnium monasteriorum cum bonis et personis.
2. Confirmacio omnium monasteriorum cum omnibus suis bonis.
3. Quod nullus perturbat monasteria, res et bona eorum sub pena carencie honoris.
4. Qui vsurpat de rebus monasterii ultra valorem vnius floreni, excommnicacionem incurrit.
5. Ne quis spoliat vel impediatur peregrinos.
6. Ne monasteria exactionentur uel armigeri ab eis in subsidium postulentur.
7. Ne monasteria a legatis et nunciis apostolicis grauentur.
8. Quod non detur quarta.
9. De decimis non dandis.
10. Quod fratres ordinis non possint recipi ad aliqua negocia seu officia exercenda.
11. Fratres ordinis non cogantur ad exequendum aliqua mandata eciam apostolica.
12. Prohibetur episcopis ne quidquam exigant vel recipiant pro consecracione.
13. Inhibetur ne persone ordinis conferant episcopis ordinariis exenia vel munera.
14. Fratres ordinis debent promoueri ad sacros ordines intra septa clausure professe.
15. De visitacione.
16. Precipitur ne episcopi intromittantur et a forciori nec alii inferiores nisi propter labores, addiciones.
17. Ne visitatores penam iniungant.
18. Statuitur libertas sepulture.
19. Redempcio decimarum.
20. Ne intrusiones fiant prelatorum.
21. Ne edificia fiant prope monasteria.
22. Quomodo se habeant tempore generalis interdicti.
23. De celebracione misse beate virginis antequam illucescat.
24. De acceptacione et fundacione nouorum monasteriorum.
25. Omnia loca incepta et ad clausuram non deducta gaudeant eisdem priuilegiis et indulgenciis sicut consummata.
26. Quodammodo aucentur duo monasteria.
27. Quod nullus audeat impedire personas hunc ordinem profiteri volentes.

¹⁾ I den här begagnade codex (från 1400-talet) benämnes bullan »Mare Magnum».

²⁾ Här meddelade rubriker för de särskilda reglorna äro i den begagnade afskriften införda i marginalen; N. 53 ej utskrifven.